

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

На правах рукопису

ЛИТВИНЮК ОЛЕКСАНДР ВІКТОРОВИЧ

УДК 336.764.061: 336.71

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ
БАНКІВ

Спеціальність 08.00.08 – Гроші, фінанси і кредит

Дисертація
на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Науковий керівник:
кандидат економічних наук, доцент
Жердецька Лілія Вікторівна

Одеса – 2015

ЗМІСТ

ВСТУП.....		3
РОЗДІЛ 1	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ БАНКУ.....	11
1.1.	Теоретичні основи та складові процесу управління активами та пасивами банку.....	11
1.2.	Методологічні засади формування системи управління активами та пасивами банку	30
1.3.	Теоретичне обґрунтування концептуальних засад оцінки стратегій управління активами та пасивами банків.....	49
	Висновки до розділу 1.....	68
РОЗДІЛ 2	ОЦІНКА СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ЧИННИКІВ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ БАНКІВ УКРАЇНИ.....	72
2.1.	Методичні засади оцінки стратегій управління активами та пасивами банків.....	72
2.2.	Структуризація та оцінка чинників, що впливають на результати управління активами та пасивами банків	94
2.3.	Вплив дисбалансів фінансової діяльності банків на результати управління активами та пасивами.....	120
	Висновки до розділу 2.....	136
РОЗДІЛ 3	ОБґРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ ПОКРАЩАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ БАНКУ.....	139
3.1.	Обґрунтування методичних засад прогнозування кривої доходності.....	139
3.2.	Організація процесів моделювання оптимальної структури активів та пасивів банку.....	156
3.3.	Розробка науково-методичних засад декомпозиційного аналізу фінансових результатів у системі управління активами та пасивами банку.....	174
	Висновки до розділу 3.....	187
ВИСНОВКИ.....		190
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....		196
ДОДАТКИ.....		220

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Новітні тенденції розвитку банківництва обумовлені необхідністю подолання негативного впливу глобалізації на світові фінансові ринки та потребують впровадження нових підходів до управління діяльністю банків на макро- та мікрорівнях. Руйнівні наслідки впливу світової фінансової кризи на умови функціонування вітчизняних банків ускладнюються нестабільністю внутрішнього політичного та економічного середовища. Це потребує від банків України використання таких методів управління, які б відповідали вимогам фінансової глобалізації, інформаційного суспільства та викликам сучасності. Вагомою складовою створення ефективного механізму фінансового менеджменту банку є побудова науково обґрунтованої системи управління активами та пасивами, здатної забезпечити його платоспроможність на засадах дотримання оптимальних рівнів рентабельності й ризиків.

Дослідженню основних аспектів й розвитку методології управління активами та пасивами банків приділяється значна увага як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, серед яких варто відзначити М. Алексеєнко, Л. Алексеєнко, І. Бланка, О. Васюренка, О. Вовчак, І. Волошина, М. Вонга, Є. Деміргуца, М.Т. Джонса, О. Дзюблюка, Ж. Довгань, Дж. Кенжалієва, О. Кириченка, С. Козьменка, Т. Корнієнко, К. Косована, О. Криклій, І. Ларіонову, О. Лаврушина, Дж.Ф. Маршалла, А. Мещерякова, В. Міщенко, А. Мороза, О. Петрика, М. Поморіну, С. Портера, Л. Примостку, П. Роуза, М. Савлука, І. Сало, Т. Савченко, Дж. Сінкі, А. Сондерса, А. Смірнова, Д. Трифонова, В. Усоскіна, Г. Хайзинга, Н. Шульгу та ін.

Вагомий внесок у розвиток основних аспектів формування методичних засад фінансової діяльності банків як невід'ємної складової управління активами та пасивами внесли такі зарубіжні вчені як В.К. Бансал, Х. Грюнінг, Б. Карлоф, Т.У. Кох, Р. Міллер, Г. Мінцберг, Дж. Тобін, А. Томпсон, П. Хонохен; серед вітчизняних науковців слід відзначити Г. Азаренкову,

Л. Жердецьку, О. Зарубу, М. Зверькова, В. Коваленко, О. Колодізева, Л. Кузнєцову, С. Науменкову, О. Шварца та ін.

Теоретичним і методологічним аспектам формування й моделювання оптимальної структури портфелів активів та пасивів банку присвячено наукові дослідження закордонних та вітчизняних вчених (Б. Баландіна, А. Белякова, В. Вітлінського, П. Конюховського, Н. Костіної, А. Кулакова, Ю. Масленченкова, С. Нельсона, О. Островської, В. Романенко, О. Рубцова, Т. Рудянової, В. Селезньової, А. Сігеля, С. Смірнова та ін.).

Віддаючи належне науковим напрацюванням вітчизняних і зарубіжних учених, варто зауважити, що існує необхідність удосконалення науково-методичних засад формування системи управління активами та пасивами банків в умовах фінансово-економічної нестабільності. Крім того, аналітичний інструментарій оцінки стратегій управління активами та пасивами банків, а також питання оптимізації фінансових результатів з урахуванням зміни конфігурації кривої дохідності потребують більш глибокого теоретико-методичного обґрунтування. Необхідність розв'язання зазначених проблем визначила актуальність теми дисертаційної роботи, її мету та основні завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація є складовою частиною науково-дослідної роботи кафедри банківської справи Одеського національного економічного університету за такими темами: «Роль банків у забезпечення сталого розвитку фінансового ринку України» (ДР № 0114U000276), у межах якої розроблено методичні підходи до оцінки дисбалансів у діяльності банків; «Злиття та поглинання у банківському секторі економіки України» (ДР № 0114U005378), де визначено етапи розвитку процесів управління активами та пасивами банківської системи України.

Мета і завдання дослідження. Мета роботи полягає в поглибленні теоретико-методичних положень щодо формування системи управління активами й пасивами банку та обґрунтуванні практичних рекомендацій щодо оцінки стратегій, чинників та оптимізації фінансових результатів управління активами та пасивами банку.

Відповідно до поставленої мети дисертаційного дослідження дисертантом поставлено та вирішено наступні *завдання*:

- визначити теоретичні основи й складові процесів управління активами та пасивами банку;
- розробити науково-методичні засади формування системи управління активами та пасивами банку;
- обґрунтувати методологію оцінки стратегій управління активами та пасивами банків;
- оцінити чинники, що впливають на результати управління активами та пасивами банків;
- проаналізувати дисбаланси фінансової діяльності банків як результат управління активами та пасивами;
- обґрунтувати методичні засади прогнозування кривої дохідності;
- запропонувати науково-методичні підходи до моделювання оптимальної структури портфелів активів та пасивів банку;
- розробити науково-практичні засади декомпозиційного аналізу фінансових результатів у системі управління активами та пасивами банку.

Об'єкт дослідження – процеси управління активами та пасивами банків.

Предмет дослідження – теоретичні засади та методичні підходи до формування системи управління активами та пасивами банків.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети дисертаційної роботи та реалізації поставлених завдань використано загальнонаукові та специфічні методи дослідження. Зокрема, теоретичне узагальнення, процесний та системний підходи (для дослідження економічного змісту управління активами та пасивами та формування складових системи управління активами та пасивами банку); аналіз, синтез, індукція, дедукція (при визначенні основних закономірностей функціонування банку); багатовимірний кластерний аналіз (для реалізації практичних засад побудови матриці оцінки стратегій управління активами та пасивами банків); кореляційно-регресійний аналіз (при структурізації та виявленні найбільш суттєвих чинників, що впливають на

результати управління активами та пасивами банків); оптимізаційне моделювання (при обґрунтуванні структури портфелів активів та пасивів банку); декомпозиційний аналіз фінансових результатів (для обґрунтування найбільш оптимальних портфелів активних та пасивних продуктів з точки зору співвідношення ризикованості та рентабельності на засадах концепції контролінгу).

Інформаційною базою дослідження є чинні законодавчі та нормативні акти України, офіційні статистичні дані Державної служби статистики України, Національного банку України, Асоціації українських банків України, Міністерства фінансів України, офіційні форми звітів банківських установ України, монографічні дослідження та наукові публікації з питань управління та розвитку банківських установ.

Наукова новизна одержаних результатів. У дисертаційній роботі отримано нові наукові результати, які в сукупності вирішують важливе наукове завдання, що полягає у поглибленні теоретичних засад банківського менеджменту та обґрунтуванні науково-методичних рекомендацій щодо покращання системи управління активами та пасивами банку.

Найбільш вагомими науковими результатами дисертаційного дослідження є такі:

удосконалено:

– комплексний підхід до побудови системи управління активами та пасивами банку. Авторський внесок полягає в наступному: система розглядається у межах концепції контролінгу; базується на виділених принципах управління; складається з рівнів залежно від мети, суб'єктів, об'єкту та інструментів управління. Використання даного підходу дозволяє оцінити дієвість прийнятих рішень щодо забезпечення оптимальної структури портфелів активів та пасивів банку на стратегічному, тактичному та оперативних рівнях;

– методологію формування стратегій управління активами та пасивами банку: розроблено теоретичні й реалізовано практичні засади побудови матриці оцінки стратегій управління активами та пасивами банків; на відміну від

існуючих, обґрунтовано класифікацію стратегій на площині «ризик-дохід» та проведено їх оцінку з використанням багатовимірного кластерного аналізу. Запропонована методологія сприяє реалізації завдань досягнення ефективності стратегічного рівня системи управління активами та пасивами банку;

– науково-методичні підходи до оцінки впливу дисбалансів фінансової діяльності банку на основні результати управління його активами та пасивами – чистий фінансовий потік, чистий фінансовий результат, чисту процентну маржу та віддачу власного капіталу. Використання запропонованого підходу, на відміну від існуючих, дозволяє визначити чинники та обґрунтувати заходи покращання результатів управління активами та пасивами банку на різних рівнях;

– науково-методичні засади прогнозування конфігурації кривої дохідності банку; відмінністю від існуючих підходів є виділення автором таких основних параметрів прогнозу, як строкова структура відсоткових ставок, що разом із включенням до моделі макроекономічних чинників дозволяє прогнозувати зміни дохідності фінансових інструментів та урахувати особливості вітчизняного банківського ринку;

набули подальшого розвитку:

– концептуалізація підходів до оцінки чинників впливу на основні результати управління активами та пасивами банку; авторським внеском є обґрунтування системи показників та визначення особливостей їх впливу в сучасних умовах. Використання запропонованих підходів дозволяє класифікувати й оцінити вплив основних макроекономічних та внутрішньобанківських чинників на показники прибутковості за допомогою використання кореляційно-регресійного аналізу і врахувати найбільш значущі чинники у процесі прийняття управлінських рішень;

– науково-методичні підходи щодо побудови моделей оптимізації структури активів та пасивів, до яких, на відміну від існуючих, включено показник динаміки процентних ставок, а система обмежень будується залежно від стратегії управління активами та пасивами банку. Урахування зазначених індикаторів дозволяє підвищити достовірність прогнозу цільових фінансових

показників та забезпечує досягнення оптимальної структури портфелів активів та пасивів банку з урахуванням поставлених цілей;

– обґрунтування необхідності використання декомпозиційного аналізу фінансових результатів. Запропонований підхід, на відміну від існуючих, пов'язує систему управління активами та пасивами банку з концепцією контролінгу та дозволяє зробити обґрунтований вибір найбільш оптимальних портфелів активних та пасивних продуктів з точки зору співвідношення ризикованості та рентабельності.

Практичне використання одержаних результатів полягає в тому, що запропоновані автором теоретичні та науково-методичні рекомендації щодо покращання системи управління активами та пасивами банку можуть бути використані в практичній діяльності банків для підвищення ефективності управління активами та пасивами. Практичне використання отриманих науково-методичних результатів дисертаційного дослідження підтверджується довідками про впровадження в банківських установах України.

У діяльності АТ «Укрексімбанк» для підвищення ефективності управління активами та пасивами використовуються практичні засади побудови матриці оцінки стратегій управління активами та пасивами (довідка від 17.05.2015 р. № 063-00/1825).

Розроблена методика оцінки впливу макроекономічних та внутрішньобанківських чинників на розмір чистої процентної маржі запроваджена в практичну діяльність регіонального відділення акціонерного банку «Південний» в м. Дніпропетровськ (довідка від 22.05.2014 р. № 25/1786/1).

Запропонований концептуальний підхід щодо формування системи управління активами та пасивами банку в контексті концепції контролінгу й методика побудови моделей оптимізації портфелів активів та пасивів банку використовуються в практичній діяльності ПАТ «Ощадбанк» з метою вибору найбільш оптимальних портфелів активних та пасивних продуктів та

забезпечення ефективності управлінських рішень (довідка від 09.01.2014 р. № 37/01-07/173/1).

Основні теоретичні положення і висновки дисертації використовуються в навчальному процесі Одеського національного економічного університету при викладанні дисциплін «Аналіз банківської діяльності», «Фінансовий менеджмент в банку», «Управління фінансовою стійкістю банку» (довідка від 11.05.15 р. № 01-18/1177).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаним та завершеним дослідженням. Основні наукові розробки, положення наукової новизни та пропозиції отримані автором особисто і знайшли відображення в опублікованих працях. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використані лише ті ідеї та положення, які є результатом власної роботи здобувача, що вказано у списку публікацій.

Апробація результатів дисертації. Основні положення та результати дисертаційного дослідження були представлені на науково-практичних та міжнародних конференціях, а саме: Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Наука: теорія та практика» (м. Черкаси, 2012 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми забезпечення сталої економіки в країні» (м. Дніпропетровськ, 2012 р.); XIII Міжнародній науково-практичній конференції «Економічні дисбаланси в глобалізованому світі» (м. Київ, 2012 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасна економіка: сценарії і стратегії» (м. Сімферополь, 2012 р.); Міжнародній конференції «Реформування та розвиток науки: сучасні виклики» (м. Київ, 2013 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Фінансово-економічні проблеми сучасного світу: шляхи і перспективи їх вирішення на мікро-, макро- та мегарівнях» (м. Кременчук, 2013 р.); Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми розвитку сучасної економіки» (м. Дніпропетровськ, 2013 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання економічних наук» (м. Одеса, 2013 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Соціально-економічні реформи в

контексті глобалізації та євроінтеграції» (м. Львів, 2013 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток національної економіки: методологія та практика» (м. Івано-Франківськ, 2014 р.); II Міжнародній науково-теоретичній конференції молодих вчених і студентів «Менеджмент та маркетинг: Сучасні глобальні виклики» (м. Донецьк, 2014 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Формування та ефективність використання фінансових ресурсів в економічній діяльності» (м. Чернігів, 2014 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Економіка та менеджмент: стратегічні імперативи, аналіз тенденцій та перспектив розвитку» (м. Херсон, 2014 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Управління економічними процесами на макро- і мікрорівні: проблеми та перспективи вирішення» (м. Львів, 2014 р.); XII Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації»(м. Тернопіль, 2015 р.).

Публікації. Основні положення дисертаційного дослідження висвітлені у 29 наукових працях загальним обсягом 13,65 друк. арк., з яких особисто автору належить 13,3 друк. арк., із них: 3 публікації у колективних монографіях, 8 статей у наукових фахових виданнях України з економіки (з них: 3 – у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз), 2 статті у інших наукових виданнях, 16 публікацій у тезах доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи – 345 сторінки, основний зміст викладено на 195 сторінках, у тому числі на 24 сторінках розміщено 26 таблиць, 26 рисунків, з яких 2 займають повних дві сторінки, 19 додатків на 126 сторінках, список використаних джерел із 224 найменувань розміщений на 23 сторінках.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення і практичне вирішення наукового завдання, яке полягає в розробці науково-методичних рекомендації щодо удосконалення системи управління активами та пасивами банку на засадах прогнозування конфігурації кривої дохідності та оптимізації структури портфелів активів та пасивів.

За основними результатами дисертаційної роботи зроблено такі висновки:

1. У процесі виконання дисертаційної роботи встановлено недостатність комплексних теоретичних розробок у сфері ефективного управління активами та пасивами банку. Дослідження процесів управління активами та пасивами банку необхідно проводити у межах концепції контролінгу, яка передбачає взаємозв'язок між результатами діяльності банку на різних рівнях управління. Управління активами та пасивами у сучасних умовах діяльності банку – це багаторівневий, складний процес оптимізації фінансових потоків та результатів діяльності банку на засадах дотримання певних пропорцій між обсягами, видами та строками активних і пасивних операцій з метою забезпечення зростання власного капіталу банку. Основними результатами управління активами та пасивами банку є чистий фінансовий результат, чистий фінансовий потік, чиста процентна маржа, віддача власного капіталу та ринкова вартість банку.

2. Метою побудови та функціонування ефективної системи управління активами та пасивами банку є подолання негативних наслідків світової економічної кризи та внутрішньої національної нестабільності. У роботі обґрунтовано економічний зміст та складові системи управління активами і пасивами банку. Установлено, що формування системи відбувається під впливом зовнішнього середовища у межах концепції контролінгу та з урахуванням принципів управління. Залежно від мети та завдань виділено стратегічний, тактичний та оперативний рівні управління, кожному з яких притаманні

специфічні суб'єкти, об'єкти та інструменти. Практична значущість побудованої системи для вітчизняних банків полягає у забезпеченні можливості кількісної оцінки управлінських рішень на різних рівнях.

3. Сучасні умови банківської діяльності потребують обґрунтування й використання нових підходів до формування методологічних засад побудови та оцінки стратегій управління активами та пасивами. Існуючі підходи до визначення та оцінки ефективності стратегій управління активами та пасивами банків не відповідають сучасним умовам та потребують удосконалення. На засадах розробленого у дослідженні теоретичного припущення побудовано матрицю оцінки стратегій управління активами та пасивами у площині «ризик-дохід». Використання багатовимірного кластерного аналізу дозволило обґрунтувати практичні рекомендації до побудови матриці стратегій управління активами і пасивами банків. Установлено, що в докризовий період банки використовували переважно трансформаційну та спекулятивну стратегії управління активами й пасивами. У сучасних умовах певна кількість вітчизняних банків використовує найбільш ефективну стратегію, значна кількість банків – спекулятивну, однак стратегії більшості банків можуть бути оцінені як неефективні.

4. Процеси формування необхідного рівня фінансових результатів діяльності банку потребують кількісного виміру чинників, що на них впливають. З метою проведення оцінки та структуризації основних чинників, що впливають на результати управління активами та пасивами банків розглянуто існуючі підходи до їх визначення в країнах, що розвиваються, та у розвинутих країнах. Адаптація та використання зазначених підходів для аналізу ефективності процесів управління активами та пасивами банків України дозволили дійти висновку, що найбільш впливовими на результати управління активами та пасивами банків за період з 01.04.2003 по 01.01.2015 рр. є зовнішні макроекономічні чинники.

5. Особливої уваги при розробці рекомендацій щодо підвищення ефективності функціонування системи управління активами та пасивами банку в сучасних умовах потребують аналіз та оцінка дисбалансів фінансової діяльності банків України. За результатами дослідження впливу дисбалансів фінансової діяльності на основні результати управління активами та пасивами. Обґрунтовано, що найбільш чутливими до зміни структури портфелю активів та пасивів банку являються чисті грошові потоки банку, отримані від фінансової діяльності, прибуток та чиста процента маржа. Використання запропонованого підходу дозволяє виявити й провести оцінку впливу чинників за допомогою кореляційно-регресійного аналізу на зазначені вище показники й забезпечує раціональне прийняття управлінських рішень.

6. Для врахування впливу макроекономічної ситуації на процеси управління активами та пасивами банку у роботі обґрунтовано основні напрями удосконалення науково-методичних засад прогнозування конфігурації кривої дохідності банку. За результатами кореляційно-регресійного аналізу доведено, що з метою прогнозування слід застосовувати рівняння регресії, де як залежну змінну використано ставку за державними облігаціями, оскільки вона найменшим чином пов'язана з кредитним ризиком. Отримані конфігурації прогнозних кривих дохідності дають змогу зробити висновок щодо несуттєвого скорочення рівня процентних ставок, а незначний розрив між довго- та короткостроковими ставками зумовлений невизначеністю макроекономічної ситуації.

7. Підвищення якості процесів управління активами та пасивами банку забезпечується на основі впровадження методичних підходів до оптимізаційного моделювання структури портфелів активів та зобов'язань. При цьому необхідно приділити увагу врахуванню можливих змін у динаміці процентних ставок та формуванню системи обмежень на засадах завдань стратегії управління активами та пасивами банку. Зазначене дозволить, по-перше, врахувати базисний процентний ризик, та, по-друге, підвищити точність прогнозу чистої процентної

маржі та спреду. Практичне використання запропонованого підходу сприятиме досягненню запланованого рівня чистої процентної маржі як цільового показника тактичного рівня управління активами та пасивами банку.

8. Ефективності прийняття обґрунтованих управлінських рішень сприятиме впровадження запропонованих рекомендацій щодо вдосконалення складових системи управління активами та пасивами банку на засадах декомпозиції фінансових результатів банку в розрізі портфелів банківських продуктів в межах концепції контролінгу. Застосування методичних підходів декомпозиційного аналізу передбачає розподіл чистого процентного доходу, чистої процентної маржі та процентного спреду між банківськими продуктами. Результати такого аналізу дозволяють зробити обґрунтований вибір найбільш оптимальних портфелів активних та пасивних продуктів з точки зору співвідношення ризикованості та рентабельності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Роуз П.С. Банковский менеджмент: Учебное пособие / П.С.Роуз – М: Дело ЛТД, 1995- 743 с.
2. Маршалл Дж. Ф. Финансовая инженерия. Полное руководство по финансовым нововведениям / Дж. Ф. Маршалл, Випул К. Бансал - М: ИНФРА - М, 1998- 784 с.
3. Синки Дж. Ф. Управление финансами в коммерческих банках: Учебное пособие / Дж. Ф. Синки - М: Каталаху, 1994 - 820 с.
4. Лаврушин О.І. Банківська справа: Навчальний посібник / За ред. Лаврушина О.І - М: Фінанси та статистика, 2000 - 672 с.
5. Ларіонова І.В. Управління активами та пасивами в комерційному банку: Навчальний посібник /Ларіонова І.В - М: «Консалтбанкiр», 2003-272 с.
6. Трифонов Д.А. Механизмы портфельного управления в коммерческом банке / Трифонов Д.А.- Саратовский государственный соціально- економічний університет – Саратов, 2011-236 с.
7. Кулаков А.Е. Управление активами и пассивами банка: Практическое пособие /А.Е. Кулаков. – М: Издательская группа БДЦ-пресс, 2004 г. - 355 с.
8. Мороз А.М. Банківські операції: Навчальний посібник / За ред Мороз А.М – К:КНЕУ,2002-476 с.
9. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку: Навчальний посібник / За ред. Примостка Л.О - К:КНЕУ, 2004-468 с.
10. Заруба О.Д. Фінансовий менеджмент у банках: Навчальний посібник / Заруба О.Д –К: «Знання», КОО, 1997- 172 с.
11. Криклій О.А., Маслак Н.Г., Пожар О.М. Банківський менеджмент: питання теорії та практики: Монографія / Криклій О.А.,Маслак Н.Г., Пожар О.М – С:ДНВЗ «УАБС НБУ», 2011- 152 с.
12. Міщенко В.І, Славянська Н.Г. Банківські операції : Навчальний посібник / Міщенко В.І, Славянська Н.Г – К: Знання, 2006- 727 с.

13. Колодізев О.М. Фінансовий менеджмент у банках: концептуальні засади, методологія прийняття рішень у банківській сфері: Навчальний посібник / Колодізев О.М, І .М. Чмутова, І.О.Губарева, -Х: ІНЖЕК-2004-408 с.
14. Кириченко О.А. Банківський менеджмент: Навчальний посібник / За ред. О.А. Кириченко –К: Знання – Прес, 2002- 438 с.
15. Рябініна Л.М. Банківські операції: Навчальний посібник / Рябініна Л.М., Нянчук Н.Ю., Ухлічева Л.І. – Одеса: ОНЕУ, 2011-519 с.
16. Кузнєцова Л.В. Фінанси банку: теорія, методологія, управління. автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук . спеціальність 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит »- Одеса, 2009.
17. Епафінов А.О. Операції комерційних банків: Навчальний посібник / Епафінов А.О., Маслак Н.Г., Сало І.В - Суми: Університетська книга , 2007- 288 с.
18. Сало І.В. Фінансовий менеджмент у банку: Навчальний посібник / Сало І.В., Криклій О.А. – Суми: Університетська книга, 2007-314 с.
19. Алексеєнко М.Д. Капітал банку :питання теорії та практики: Монографія / Алексеєнко М.Д – К: КНЕУ, 2002-276 с.
20. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент банку: Навчальний посібник / Примостка Л.О.- КНЕУ, 1999-2008 с.
21. Корнієнко Т.В. Стратегічне управління активами та пасивами комерційного банку в умовах перехідної економіки / Корнієнко Т.В // Вісник Національного банку України, №10, 2001 - 14-17 с.
22. Довгань Ж.М. Основи комплексного управління активами і пасивами банку / Довгань Ж.М // Світ фінансів, №2 (15), 2008- 64-70с.
23. Шварц О.В. Інтегроване управління активами і пасивами як філософія управління сучасним банком / Шварц О.В / Електронний науковий збірник: Вісник КЕФ КНЕУ імені Вадима Гетьмана, №1, 2010- 34-38с .
24. Лазичева Е. А. Исследование сущности финансовых потоков / Е. А. Лазичева // Вестник Томского государственного университета. – 2009. – № 329. – С. 186–189.

25. Азаренкова Г. М. Фінансові потоки економічних агентів: методологія та організація управління : дис. д-ра екон. наук: спец. 08. 00. 08 – Гроші, фінанси і кредит / Г. М. Азаренкова ; УАБС НБУ. – Суми : [Б. В.], 2007. – 383 с.
26. Майборода Олег Володимирович. Управління фінансовими потоками підприємства : дис. канд. екон. наук : спец. 08. 04. 01 – Фінанси, грошовий обіг і кредит / О. В. Майборода ; УАБС НБУ. – Суми : [Б. В.], 2006. – 244 с.
9. Мороз
27. Колесникова В.М. Управління фінансовими ресурсами підприємства в умовах реформування податкової системи дис. канд. екон. наук : спец. 08.06.02 Харківський держ. економ. університет - Х: 2002 -194 с.
28. Закон України «Про банки та банківську діяльність» від 07.12.2000 №2121-III із змінами та доповненнями станом на 01.01.2015 року.
29. Акофф Р.Л. Искусство решения проблем: перевод с англ. Е.Г. Коваленко / Р. Акофф. – М: Мир, 1982. – 220 с.
30. Мыльник В.В. Исследование систем управления / В.В. Мыльник, Б.П. Титаренко, В.А. Волоченко. - М: Академический проспект, 2003 - 315 с.
31. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій / О.В. Кустовська - Тернопіль: Економічна думка, 2005 –124 с.
32. Сагатовский В.Н. Основы систематизации всеобщих категорий: Учебное пособие / Сагатовский В.Н - Томск, 1973-240 с.
33. Сорока К.О. Основы теории систем та системного аналізу: Навчальний посібник / Сорока К.О- Харків: ХНАМГ, 004-291 с.
34. Горбань О.М., Бахрушин В. Є. Основі теорії систем та системного аналізу / Горбань О.М., Бахрушин В.Є - Запоріжжя: ГУ "ЗІДМУ", 2004 - 240 с.
35. Остапчук О.Є. Системний підхід до управління та прийняття управлінських рішень / О.Є. Остапчук // [Електронний ресурс] - Режим доступу:http://confiapv.at.ua/publ/konferenciji_2011/section_5/sistemnij_pidkhid_do_upravlinnja_ta_prijnjattja_upravlinskikh_rishen/11-1-0-787

- 36.Родников А.Н. Логистика. Терминологический словарь / Родников А.Н - М: ИНФРА - М, 2000 -450 с.
- 37.Вовчак О.Д. Кредит і банківська справа: Підручник / Вовчак О.Д., Руцишин Н.М., Андрейків Т.Я. - К: Знання, 2008 -564с.
- 38.Вожжов А.П. Формування ресурсів комерційних банків // Вожжов А.П / Фінанси України – 2003-№1 ст.116-11.
- 39.Козьменко С.М. Стратегічний менеджмент банку : Навчальний посібник / Козьменко С.М., Шпиг Ф. І.,Волошко І.В.- Суми: ВТД «Університетська книга» , 2003-734с.
- 40.Заруба О.Д. Банківський менеджмент та аудит./ Заруба О.Д. – К: Лібра, 1996 -218с.
- 41.Блакита Г.В. Фінансова стратегія торговельних підприємств:методологічні та практичні аспекти: Монографія / Блакита Г.В.- К: КНТЕУ, 2010 -244с.
- 42.Віханський О.С. Стратегічне управління / Віханський О.С- М: Гардарики, 2000- 296с.
- 43.Немцов В.Д. Стратегічний менеджмент: Навчальний посібник / Немцов В.Д., Довгань Л.Є- К:ТОВ «УВПУ» Ексоб. – 2001 – 560с.
44. Ковтун О.І. Стратегії підприємства:Монографія/ Котун О.І – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2008- 424с.
- 45.Кузнецова Л.В. Кредитний менеджмент: Навчальний посібник / Кузнецова Л.В – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2007- 322с.
- 46.Коваленко В.В. Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи: Монографія / Коваленко В.В. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010 – 228с.
- 47.Ансофф И. Стратегическое управление / Ансофф И- М: Экономика, 1989 – 520с.
- 48.Карлоф Б. Деловая стратегия: концепция, содержание, символы / Карлоф Б.- М: Прогресс, 1991 – 453с.

49. Ламбен Ж. Ж. Стратегический маркетинг. Европейская перспектива: пер. с франц./ Ламбен Ж. Ж. СПб: Наука, 1996-276с.
50. Джонсон Дж. Корпоративная стратегия: теория и практика / Джонсон Дж., Шоулз К., Уиттингтон Р., пер. С англ.- М:ООО «И.Д. Вильямс», 2007 – 800с.
51. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализ, 12-е издание/ А.А. Томпсон, А. Дж. Стрикленд.: Пер. с англ._ М: Издательский дом «Вильямс», 2002 – 576с.
52. Минцберг Г. Стратегический процесс: концепты управления./ Г. Минцберг, Дж. Куин, С.Гошал. Пер. С англ.. Ю.Н. Каптуревского.- СПб: Питер, 2001-688с.
53. Chandler A. D. Strategy and structure, Chapters in the History of the Industrial Enterprises, MIT Press, Cambridge, Mass, 1962.
54. Michael Porter. Competitive strategy. – New York: Free Press, 1980.
55. Никонова И.А. Стратегия и стоимость коммерческого банка / Никонова И.А, Шамгунов Р.Н.- М: Альпина Бизнес Букс, Альпина Паблишер.- 2007- 304с.
56. Кузнецова Л.В. Ціноутворення в банківській справі: Підручник / Кузнецова Л.В., Жердецька Л.В. – Одеса: Видавництво «Атлант», 2008- 320с.
57. Мочерний С.В. Економічний енциклопедичний словник / За ред.. Мочерного С.В.- Львів: Світ, 2006 – 568с.
58. Штейн О.І. Стратегія комерційного банку на ринку банківських послуг: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук: спец. 08.04.01. «Фінанси, грошовий обіг і кредит»/ Штейн О.І- Київ, 2005-22с.
59. Складенко В.В. Банковский менеджмент: учебное пособие / Складенко В.В.- СПб: Издательство СпбГУСФ, 2009 – 108с.
60. Порохня В.М. Стратегічне управління: Навчальний посібник / Порохня В.М., Безземельна Т.О., Кравченко Т.А – Київ: Центр учбової літератури, 2012-224 с.

61. Волошко І.В. Стратегічне фінансове управління у банку: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук: спец. 08.04.01. «Фінанси, грошовий обіг і кредит» / Волошко І.В – Суми, 2003- 22 с.
62. Березовская Е.И. Функциональные стратегии в условиях антикризисного управления: [Электронный ресурс] / Е.И. Березовская // Материалы II научно-практической конференции магистрантов «Теоретические и прикладные исследования социально-экономической системы» от 26 ноября 2010 г. – Режим доступа: http://perspectives.utmn.ru/2010_10s/2.18.htm.
63. Дикань Л. В. Стратегічне управління фінансовими ресурсами промислового підприємства / Л. В. Дикань // Фінанси України. – 2008 - № 3. – С. 12-18
64. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: Підручник / Л. Д. Буряк, А.М. Поддєрьогін. – К: КНЕУ, 2010 –384с.
65. Томпсон-мл. А. А. Стратегический менеджмент. Концепции и ситуации для анализа / А. А. Томпсон-мл. и А. Дж. Стрикленд III - М. : Издательский дом "Вильямс", 2006. - 928 с.
66. Станиславчик Е. Н. Основы финансового менеджмента / Е. Н. Станиславчик. - М: ОСЬ-89, 2001-128 с.
67. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: Підручник / З.Є. Шершньова –2-ге видання –К:КНЕУ, 2004-699с.
68. Віханський О.С. Стратегічне управління – 2- ге видання перероб та доп./ Віханський О.С- М: Гардарики, 2000- 296с.
69. Завгородній А.Г. Словник банківських термінів. Банківська справа: Термінологічний словник / Завгородній А.Г., Сліпушко О.М. – К: Аконті, 2000- 605с.
70. Литвинюк О.В. Формування стратегії і підходів до управління активами та пасивами банку/ Литвинюк О.В // Збірник тез наукових робіт Міжнародної науково - практичної конференції: [« Актуальні питання економічних наук"], Одеса, 2012 -118-120с.

71. Воробьев А. В. Анализ современных зарубежных матричных моделей выбора финансовой стратегии / А. В. Воробьев, В. И. Олюнин // Управление экономическими системами: электронный научный журнал, 2011. - №5 (29).
72. Коваленко В.В. Обґрунтування стратегії управління ліквідністю банківської установи / В.В. Коваленко, О.Г. Коренева, Ж.І. Торяник // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. – Суми : УАБС НБУ, 2006. – Т. 17. – С. 159–167.
73. Литвинюк О.В. Управління банківською інвестиційною діяльністю в Україні / Литвинюк О.В // Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково – практичної конференції : [«Перспективи управлінської діяльності суб'єктів господарювання»], Черкаси, 2012 – 40-43 с.
74. Литвинюк О.В. Роль Національного банку України в управлінні державними боргом / Литвинюк О.В // Збірник матеріалів Всеукраїнської науково - практичної конференції молодих вчених і студентів: [«Проблеми реалізації науково - творчого потенціалу молоді: пошуки, перспективи»] - Дніпропетровськ : ІМА – прес, 2012- 130-131с.
75. Литвинюк О.В. Сутність та необхідність управління активами та пасивами банку /Литвинюк О.В // Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет – конференції: [«Наука: теорія та практика»], Черкаси: Вид-во ТОВ «МАКЛАУТ», 2012 – 27-30с.
76. Литвинюк О.В. Система управління активами та пасивами банківських установ / Литвинюк О.В // Аналітичний центр «Нова економіка», Збірник наукових праць XIII Міжнародної науково-практичної конференції: [«Економічні дисбаланси в глобалізованому світі»], Київ -78-82с.
77. Литвинюк О.В . Організаційне та інформаційне забезпечення управління пасивами та активами банку/ Литвинюк О.В // Наукова організація «Перспектива», Матеріали міжнародної науково - практичної конференції [«Проблеми забезпечення сталої економіки в країні»], Дніпропетровськ, 2012 -22-24с.

- 78.Литвинюк О.В. Механізм управління активами та пасивами банківських установ. / Литвинюк О.В // Наукове об'єднання «Economics» Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції: [«Сучасна економіка: сценарії і стратегії»], Сімферополь, 2012 – 92-94с.
- 79.Литвинюк О.В. Формування стратегії та підходів до управління пасивами та активами банківських установ. / Литвинюк О.В// Науковий вісник № 21 (173) Одеський національний економічний університет . Всеукраїнська асоціація молодих науковців, Одеса – 2012 – 135-140с.
- 80.Литвинюк О.В. Особливості забезпечення процесу управління активами та пасивами банківських установ./Литвинюк О.В // Науковий журнал Кримський економічний вісник №1 (01) грудень 2012, Сімферополь - 25-28с.
- 81.Литвинюк О.В. Механізм формування та використання пасивних та активних операцій банківськими установами України / Литвинюк О.В // Щомісячний інформаційно – аналітичний журнал: «Економіка. Фінанси. Право», Дніпропетровськ - 2013- 16-20с.
- 82.Литвинюк О.В. Банківські ресурси – основний елемент механізму управління активами та пасивами банківських установ/ Литвинюк О.В. //Центр наукових публікацій. Матеріали Міжнародної конференції: [«Реформування та розвиток науки: сучасні виклики»], Київ – 2013, 59-63с.
- 83.Литвинюк О.В. Проблеми формування механізму управління активами та пасивами банківських установ / Литвинюк О.В // Збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково–практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених: [«Фінансово–економічні проблеми сучасного світу: шляхи і перспективи їх вирішення на мікро -, макро – та мегарівнях], Кременчук: ПП Щербатих, 2013 – 166-167с.
- 84.Литвинюк О.В. Взаємозв'язок пасивних та активних операцій банківських установ / Литвинюк О.В //Збірник матеріалів міжнародної науково - практичної інтернет – конференції: [«Актуальні проблеми розвитку сучасної економіки»]. Дніпропетровськ, 2013 -198-200с.

85. Литвинюк О.В. Аналіз ефективності механізму формування та використання пасивних операцій банківськими установами України / Литвинюк О.В. // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки №3 (19), 2013 -115-121с.
- 86.Литвинюк О.В. Необхідність формування сучасного механізму управління активами та пасивами банківських установ / Литвинюк О.В. // Вісник Одеського національного університету. Серія Економічні науки, Том 18.Випуск 1/1, 2013-226-230с.
87. Айвазян С.А. Прикладная статистика: классификация и снижение размерности: Справочное издание / С.А. Айвазян, В.М. Бухштабер, И.С. Енюков, Л.Д. Мешалкин / под ред. С.А. Айвазяна. – М.: Финансы и статистика, 1989 - 607 с.
- 88.Барсегян А.А., Методы и модели анализа данных: OLAP и Data Mining: Учебное пособие / А.А. Барсегян, М.С. Куприянов, В.В. Степаненко, И.И. Холод - СПб: БХВ-Петербург, 2004. - 336 с.
- 89.Янковий О. Г. Детерміновані моделі факторного економічного аналізу / О. Г. Янковий // Методологія статистичного забезпечення розвитку регіону: монографія / за заг. ред. А. З. Підгорного. – Одеса: Атлант, 2012. – С. 125-143.
- 90.Пономаренко В.С. Багатовимірний аналіз соціально-економічних систем: Навчальний посібник / В.С. Пономаренко., Л.М. Малярець. – Харків: Видавництво: ХНЕУ, 2009. – С.384.
- 91.Інформаційні технології в банківській системі [Електронний ресурс] / Сучасні інформаційні технології - 2010-2011 – Режим доступу: <http://it-tehnolog.com/informatsiyni-tehnologiyi/informatsiynitehnologiyi-v-bankivskiy-sistemi>
- 92.Янковий О. Г. Економіка підприємства в умовах ринкових перетворень: монографія / О. Г. Янковий / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. Г. Янкового. – Одеса: Атлант, 2010. – 390 с.

93. Лукань Л. Застосування кластерного аналізу для оцінки розвитку малого підприємництва в регіонах України / Лукань Л., Цегелик Г. // Формування ринкової економіки в Україні. Випуск 19. – 2009.- С. 73-80.
94. Янковий О. Г. Теоретичні основи багатовимірного статистичного аналізу конкурентоспроможності продукції / О.Г. Янковий, О.Б. Чернишова // Торгівля і ринок України: Темат. Зб.наук. пр.ДонНУЕТ. – Донецьк, 2007 – С.272-278.
95. Бююль А., Цёфель П. SPSS: искусство обработки информации. Анализ статистических данных и восстановление скрытых закономерностей.- СПб.: ООО «ДиаСофтЮП», 2002 -608 с.
96. Дубров А.М. Многомерные статистические методы / Дубров А.М., Мхитарян А.С., Трошин Л.И. – М: Финансы и статистика, 2000 – 352 с.
97. Жердецька Л.В. Методичні підходи до оцінки впливу системних ризиків на банківський сектор економіки України / Жердецька Л.В., Осика А.А // Економічний форум ЛНТУ, № 3, 2014- 247-254 с.
98. Герасимович А. М., Алексенко М. Д., Парасій - Вергуненко І. М. Аналіз банківської діяльності: Навчальний посібник / За ред. А. М. Герасимовича – К: КНЕУ, 2006 - 600 с.
99. Лановська, Г. І. Аналіз банківської діяльності : конспект лекцій для студентів за напрямом 6.030508 «Фінанси і кредит» денної та заочної форм навчання денної та заочної форм навчання / Г. І. Лановська. - К.: НУХТ, 2011. – 236 с.
100. Буряк А. В. Особливості визначення ефективної діяльності банку/ А. В. Буряк // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. Частина II, №1 (8),- Харків, 2010 - С. 41-46.
101. Карачун О. Проблемы повышения эффективности банковской системы / Карачун О. // Банковский вестник. -№4. Москва- 2002- с.16-20.
102. Минина Т.И. Глобализация экономики и финансово–банковская система / Т.И. Минина // Банковские услуги. – 2002. – №4. – С. 8–15.

103. Міщенко В. Роль іноземного капіталу в банківському секторі країни / В. Міщенко, Р. Набок // Вісник Національного банку України. – 2005. – №10. – С. 38–44.
104. Моисеев С.Р. Иностранные банки: стратегия проникновения на рынок / С.Р. Моисеев // Международный бухгалтерский учет. – 2005. – № 6. – С. 44–51.
105. Мизгулин Д.А. Еще раз к вопросу о конкуренции на рынке банковских услуг / Д.А. Мизгулин // Банковское дело. – 2003. – №6. – С. 12–15.
106. Poghosyan, T. Determinants of bank interest margins in Russia: does bankownership matter? // BOFIT Working Paper, 2009. – No. 22.
107. Saunders, A. and L. Schumacher. The determinants of bank interest margins: an international study // Journal of International Money and Finance, 2000. – No. 19. – pp. 813-832.
108. Zhou, K. and M. Wong. The determinants of net interest rate margins of commercial banks in Mainland China // Emerging Markets, Finance and Trade, 2008. – No. 44. – pp. 41-53.
109. Жуковская В.М. Факторный анализ в социально-экономических исследованиях / Жуковская В.М., Мучник И.Б. – М: Статистика, 1976. – 549 с.
110. Янковой А.Г. Факторный анализ и метод главных компонент в исследованиях латентных показателей / Янковой А.Г // Ринкова економіка: Сучасна теорія і практика управління, Т.6(Вип. 7). – Одеса: Астропринт, 2003 – 81-104 с.
111. Пашковская И.В. Дистанционный мониторинг как система ранней диагностики состояния коммерческих банков / И.В. Пашковская // Бизнес и банки. – 2005. – №34. – С.1–6.
112. Макаренко М.І. Макроекономічні чинники міжбанківської конкуренції на грошово-кредитному ринку України // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. Т.16. – Суми, 2006. – С.13-20.

113. Н. Шпанковська Удосконалення класифікації факторів впливу на результати діяльності банку із застосуванням системного підходу / Н. Шпанковська, Ю. Труш, А. Труш // Вісник НБУ №7 (185), 2011- 8-12 с.
114. Жердецька Л.В. Обґрунтування чинників кредитного ризику банківської системи України / Жердецька Л.В // Науковий вісник ХДУ. Серія Економічні науки №6 (4)- 2014 -221-224 с.
115. Грицунов О.В. Інформаційні системи та технології: Навчальний посібник / Грицунов О.В.- Х: ХНАМГ, 2010 - 222 с.
116. Лугінін О.Є. Економетрія: Навчальний посібник / Лугінін О.Є. – К: Центр учбової літератури, 2008 – 278 с.
117. Беляков В. В. Многокритериальная оптимизация / Беляков В.В., Бушуева М.Е., Сагунов В.И. – Нижний Новгород, 2001. – 317 с.
118. Надтока Т.Б. Многомерное оценивание уровня социально-экономического развития предприятия / Надтока Т.Б., Виноградов А.Г // БізнесІнформ, 2014 – 184-191 с.
119. Харченко В. О. Оцінка якості кредитно-інвестиційного портфеля банків України / Харченко В. О // Бізнес Інформ, №4, 2014 – 417-423 с
120. Литвинюк О.В. Обґрунтування концептуальних підходів до оцінки основних чинників, що впливають на результат управління активами та пасивами банків / Литвинюк О.В // Міжнародний науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки» – №2(27), 2015.-311-317 с.
121. Клепікова О А. Напрямки використання спеціалізованих мов моделювання економічних дослідженнях / Клепікова О.А., Яценко Н.В // Вісник соціально –економічних досліджень: збірник наукових праць ОДЕУ – №3, 2008. – 139-146 с.
122. Мазорчук М.С. Оценка эффективности одномерных шкал при анализе данных в социологических исследованиях // Мазорчук М.С., Добряк В.С., Базилевич К.А., Хазай М.Ю. / Радіоелектронні і комп'ютерні системи – №1(60), 2013 – 99-104 с.

123. Екимов С.В. Нетрадиционные подходы в экономико-математическом моделировании: Монография. – Днепропетровск: Наука и образование, 2004. – 240 с.
124. Бутник О.М. Економіко-математичне моделювання перехідних процесів у соціально-економічних системах: Монографія. – Х.: Видавничий Дім „ІНЖЕК”; СПД Лібуркіна Л.М., 2004. – 304 с.
125. Івченко І.Ю. Моделювання економічних ризиків і ризикових ситуацій: Навчальний посібник –К.: Центр учбової літератури, 2007. – 344 с.
126. Коваленко В.В. Факторы влияния на динамическое развитие банковской системы Украины / В.В. Коваленко, О.Г. Коренева // Экономика Крыма. – 2006. – №16.– С. 42–46
127. Вплив глобалізації на розвиток банківської системи України : монографія / за ред. Л. В. Кузнецової. – Одеса : Атлант, 2011. – 655 с.
128. Коваленко В.В. Функціональна достатність ресурсного потенціалу банків: методи оцінювання та напрями забезпечення: монографія / В.В. Коваленко, Ж.І. Торяник. – К. : УБС НБУ, 2010. – 158 с.
129. Кузнецова Л.В. Особливості розвитку банків як ланки вітчизняної фінансової системи / Л.В. Кузнецова: тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. [Розвиток фінансових ринків та інститутів в умовах міжнародної інтеграції]. (19–20 лютого 2009 р.) / Полтавський НТУ імені Ю. Кондратюка. Част. II. – Полтава: ПНТУ, 2009. – С. 67-70.
130. Пернарівський О.В. Аналіз, оцінка та способи зниження банківських ризиків / О. Пернарівський // Вісник НБУ. - 2004. - № 4. — С. 44-48.
131. Ишманов А.В. Анализ мировой банковской системы в условиях глобальных финансовых дисбалансов / Ишманов А.В., Малахова Т.С., Малахо В.С. // Финансы и кредит №9 (537), 2013-134-148 с.
132. Кузнецов М.М. Социально-экономические предпосылки вовлеченности стран в процесс глобализации мирового хозяйства / Кузнецов М.М // Ученые

- записки Таврического национального университета имени В.И. Вернадского. Серия: Экономика и управление, Том 24, 2011- 114-122 с.
133. Хапатнюковський М.М. Зовнішньоторгівельний вимір глобальних дисбалансів / Хапатнюковський М.М // Стратегія економічного розвитку України. №34, 2014 - с.63-69.
134. Щетилова Т.В. Оценка глобальных дисбалансов в развитии макроэкономических систем / Т.В. Щетилова // Основы экономики, управления и права. – 2012. – № 6. – С. 106–111.
135. Радіонова І. Теорія фінансової нестабільності в інструментарії сучасної макроекономіки / І. Радіонова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Економіка. – 2013. – Т. 5. – № 146. – С. 63–67.
136. Кузнєцова Л.В. Особливості розвитку банків як ланки вітчизняної фінансової системи / Л.В. Кузнєцова: тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. [Розвиток фінансових ринків та інститутів в умовах міжнародної інтеграції]. (19–20 лютого 2009 р.) / Полтавський НТУ імені Ю. Кондратюка. Част. II. – Полтава: ПНТУ, 2009. – С. 67-70.
137. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 368 – Режим доступу :<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>
138. Міщенко В.І., Крилова В.В., Набок Р.М., Приходько О.Г., Грищук Н.В., Ліквідність банку: окремі аспекти управління та світовий досвід регулювання і нагляду: Науково-аналітичні матеріали. Вип. 11/ Міщенко В.І., Крилова В.В., Набок Р.М., Приходько О.Г., Грищук Н.В.- К: Національний банк України. Центр наукових досліджень, 2008 – 220с.
139. Рябініна Л.М. Причини кризи ліквідності банківської системи України // Вісник соціально - економічних досліджень Одеського державного економічного університету № 37 / Рябініна Л.М., Русєва О.П – Одеса: ОДЕУ, 2009 -139-145с.

140. Дзюблюк О.В. Фінансова стійкість банків як основна ефективного функціонування кредитної системи: Монографія / Дзюблюк О.В., Михайлюк Р.В. - Т: ТНЕУ, 2009- 316с.
141. Кузнєцова Л.В. Теоретико – методологічні засади фінансової діяльності банку: Монографія / Кузнєцова Л.В – Одеса :Видавництво «Атлант», 2009 – 324с.
142. Коваленко В.В. Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи: методологія і практика : монографія / В.В. Коваленко. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. – 228с.
143. Кузнєцова Л. В. Банки як складова фінансової системи України / Л.В. Кузнєцова // Вісник Національного банку України. – 2009. – № 10. – С. 72-77.
144. Воробьев А.В. Анализ отечественных методологических подходов к разработке финансовой стратегии предприятия, предполагающих построение финансовых матриц / Воробьев А.В – М: Современные технологии управления, № 3, 2014- 156-168 с.
145. Кузнєцова Л. В. Банківська ліквідність в умовах розвитку інтеграційних процесів / Л. В. Кузнєцова // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Фінансовий ринок України: стабілізація та євроінтеграція: Зб. наук. праць / НАН України. Ін-т регіональних досліджень. – Л., 2009. – Вип. 2 (76). – С. 250–258.
146. Консолідований річний фінансовий звіт за 2012-2014 рр. ПАТ «Приватбанк» [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://old.privatbank.ua/files/finance>
147. Консолідований річний фінансовий звіт за 2012-2014 рр. ПАТ «Ощадбанк» [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.oschadnybank.com/upload>
148. Річна консолідована фінансова звітність за 2012-2014 рр. АТ «Укрексімбанк» [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://www.eximb.com/upload/app_links .

149. Діяльність банків у забезпечення сталого розвитку фінансового ринку України: Монографія / За ред. проф. Коваленко В.В –Одеса: Видавництво «Атлант», 2014-358 с.
150. Єпіфанов А.О. Управління ризиками банків: Монографія у 2 томах. Т.1: Управління ризиками базових банківських операцій / Єпіфанов А.О., Васильєва Т.А., Козьменко С.М., та інші/ За ред. д-рів економ. наук., проф. Єпіфанова А.О., Васильєвої Т.А – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012 – 299 с.
151. Єпіфанов А.О. Управління ризиками банків: Монографія у 2 томах. Т.2: Управління ринковими ризиками та ризиками системних характеристик / Єпіфанов А.О., Васильєва Т.А., Козьменко С.М., та інші / За ред. докторів економічних наук., проф. Єпіфанова А.О., Васильєвої Т.А – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012 – 299 с.
152. Орлова В.А. Актуальные вопросы факторного анализа как инструмента регулирования налоговой нагрузки коммерческого банка / Орлова В.А., Козак А.А // Бизнес Информ. –2012, – №5 – с. 213-215.
153. Поддєрьогін А.М., Невмержицький Я.І. Ефективність управління грошовими потоками підприємства // Фінанси України. – 2007. – №11. – с.119-127.
154. Азаренкова Г.М. Організація управління фінансовими потоками сучасного банку: стереоскопічний погляд // Банківська справа. - 2008. - №4. - с.49-61.
155. Волошин І.І. Аналіз грошових потоків комерційного банку / І.І. Волошин // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 2. – С. 46
156. Нікітін. А. В. Підходи до регулювання руху грошових потоків контрагентів банку / А. В. Нікітін. // Бізнес Інформ. – 2012. – № 10. – С. 204 – 208.
157. Хейфец Б.А. Глобальные дисбалансы и реформа мировой валютно-финансовой системы / Б.А. Хейфец // Деньги и кредит. – 2012. – № 7. – С. 48-56.
158. Тарасевич Н.В. Фінансовий менеджмент у банку: Навчальний посібник / Тарасевич Н.В – Одеса: ОНЕУ, 2013 – 271 с.

159. Жердецька Л. В. Вплив ринкової концентрації на процеси ціноутворення в банківському секторі України / Жердецька Л.В // Економічний простір №20, 2008- 122-130 с.
160. Жердецька Л.В. Оцінка кількісного впливу кредитного ризику на достатність власного капіталу банку / Жердецька Л.В // Економічний форум №3, 2014 - 247-254 с.
161. Діяльність банків у забезпечення сталого розвитку фінансового ринку України: Монографія / За ред. проф. Коваленко В.В –Одеса: Видавництво «Атлант», 2014-358 с.
162. Жердецька Л.В. Обґрунтування методичних засад оцінки достатності власного капіталу для покриття ризиків банківської діяльності /Жердецька Л.В // Наука й економіка. Науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету №1(33), 2014- 19-26 с.
163. Коваленко В.В. Методологічні основи процесу бюджетного планування у комерційних банках / В.В. Коваленко, Н.Г. Славянська // Вісник Української академії банківської справи. – 2001. – № 2.– С. 35–38.
164. Карпенко Ю. В. Бюджетування як сучасна технологія планування / Ю. В. Карпенко // Науковий вісник. Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка, політологія, історія. – Одеса, 2007. – №4 (41). – С. 112-119.
165. Кузнєцова Л. В. Роль принципів організації фінансів банку у створенні його фінансових резервів / Л.В. Кузнєцова // Вісник Університету банківської справи Національного банку України: зб. наук. праць / Університет банківської справи НБУ. – К., 2009. – Вип. 1. (14). – С. 100-103.
166. Кузнєцова Л.В. Сучасні методологічні підходи до визначення фінансової діяльності банку / Л.В. Кузнєцова // Дніпропетровський Науковий Вісник. Серія економіка. – Дніпропетровськ, 2010. – № 1. – С. 90-96.
167. Литвинюк О.В. Гнучке управління активами та пасивами – необхідна умова забезпечення фінансової стійкості банківських установ. / Литвинюк О.В //

- Збірник матеріалів науково - практичної конференції молодих учених та студентів: [«Роль банків у забезпеченні сталого розвитку фінансового ринку та реального сектору економіки України»], Одеса, ОНЕУ, 2013
168. Литвинюк О.В. Ефективне управління активами та пасивами – необхідна умова забезпечення фінансової стійкості та надійності банківських установ / Литвинюк О.В // Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково – практичної конференції: [«Соціально – економічні реформи в контексті глобалізації та євроінтеграції»]. Громадська організація « Львівська економічна фундація», Львів, 2013- 57-60с.
169. Литвинюк О.В. Методологічні засади інтегральної оцінки фінансової стійкості банківської системи України на основі якості управління активами та пасивами. / Литвинюк О.В. // Економічний форум №2/2014, Луцьк, 2014- 209-214с.
170. Литвинюк О.В. Шляхи підвищення ефективності управління активами та пасивами банківських установ / Литвинюк О.В. // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції: [«Розвиток національної економіки: методологія та практика»]. Івано-Франківськ – Тернопіль:Крок, 2014- 147-148с.
171. Литвинюк О.В. Вплив діяльності міжнародних фінансових інститутів на процеси управління активами та пасивами банківських установ України / Литвинюк О.В // Матеріали II Міжнародної науково-теоретичної конференції молодих вчених і студентів: [«Менеджмент та маркетинг: Сучасні глобальні виклики»], Донецьк: ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», 2014 - 276-278с.
172. Литвинюк О.В. Вплив фінансової інтеграції та глобалізації на процеси управління активами та пасивами банківських установ / Литвинюк О.В // Матеріали Міжнародної науково–практичної інтернет конференції молодих вчених - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014- 312-314с.

173. Литвинюк О.В. Управління активами та пасивами банківських установ: сучасні методи та інструменти / Литвинюк О.В // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції: [«Формування та ефективність використання фінансових ресурсів в економічній діяльності»]. Чернігів: Видавничий дім «Гельветика», 2014 - 126-130с.
174. Литвинюк О.В. Методичні підходи до визначення основних етапів розвитку процесів управління активами та пасивами банківських установ України / Литвинюк О.В.// Молодий вчений №7, 2014 - 41-45с.
175. Литвинюк О.В. Методика оцінки ліквідності в контексті комплексного управління активами та пасивами банківських установ в сучасних умовах / Литвинюк О.В.// Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка», №3,2014 [52] -263-269с.
176. Benninga S.,Wiener Z. Term Structure of Interest Rates // *Mathematica in Education and Research*.1998. V.7 №2 P.1-9
177. Diebold F.X., Li C. Forecasting the Term Structure of Government Bank Yields. PIER Working Paper 02-026. 2002 <http://ssrn.com/abstract=325300>
178. Pages H. Interbank Interest Rates and Risk Premium. BiS WP № 81.1999
179. Смирнов С.Н. Методика построения кривой безрисковой доходности «спот» и кредитных спредов для группы облигаций с неоднородным кредитным качеством эмитентов: стандарт EFFAS-ЕВС для стран Еврозоны / Смирнов С.Н. Захаров А.В., Рачков Р.В., Лапшин В.А., Здоровенин В.В.,Евстратов С.А., Косьяненко А.В, Октябрь 2007, http://old.micex.ru/analytics/gko_yieldcurve_4.html
180. Nelson C., Siegel A. Parsimonious of Yield Curves// *The Journal of Business*.1987.V.60.№4. P.473-489.
181. Vasicek O.Eguilibrium Characterization of Term Structure // *Journal of Financial Economics*. 1977 V.5.P.177-188.

182. Monch E. Forecasting the Yield Curve in Data- Rich Environment: A No-Arbitrage Factor-Augmented VAR Approach. 2006. <http://ssrn.com/abstract=676909>
183. Pooter M., Ravazzolo F., Van Dijk D. Predicting the Term Structure of Interest Rates. Incorporating parameter uncertainty, model uncertainty and macroeconomic information. 2007 <http://ssrn.com/abstract=967914>
184. Кизим Н. Моделирование банкротства коммерческих банков / Кизим Н., Благун И., Зинченко В., Чанг Хонг Вен. – Х.: ИНЖЭК, 2003. – 220 с.
185. Kupiec P., Nickerson D. Assessing Systemic Risk Exposure from Banks and GSEs Under Alternative Approaches to Capital Regulation // The Journal of Real Estate Finance and Economics. 2004. Vol. 28.
186. Беляков А.В. Банковские риски: проблемы учёта, управления и регулирования / Беляков А.В – М.: Издательская группа БДЦ-пресс, 2003- 256 с.
187. Ларионова И.В. Системные риски российского банковского сектора: оценка и методы регулирования // Вестник Финансового университета, 2013- №1. - С. 29
188. Кулаков А.Е. Управление активами и пассивами банка: практ. пособие / А.Е. Кулаков. – М.: Издательская группа «БДЦ-пресс», 2004. – 256 с
189. Ларионова И.В. Методы управления рисками кредитной организации и способы их ограничения / Ларионова И.В // Бизнес и банки. – 2000. – №40. – С.1-3
190. Gerasymenko S., Shulga N. Calculation of the risks of the commercial banks of Ukraine // Bankowońż korporacyjna i inwestycyjna. Praca zbiorowa. – Poznań: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej, 2003. – С. 123–128.
191. Добровольский А.А. Результаты исследования динамической модели банка/ Добровольский А.А // Актуальні проблеми економіки, Том 10 – Дніпропетровськ, 2001 - 47-59 с.

192. Марюта А.Н./ Системный подход к моделированию банка / Марюта А.Н., Добровольский А.А // Матеріали 2-ої міжнародної науково-практичної конференції: [«Проблеми та перспективи розвитку економіки України в умовах ринкової трансформації»], Том 2, Дніпропетровськ, 2001 - 88-90 с.
193. Костіна Н.І. Моделювання діяльності комерційного банку в умовах економічної кризи / Костіна Н.І., Сучок С.В // Науковий вісник Національної академії державної податкової служби України, № 1(1) Ірпінь, 2009 – 79с.
194. Щетинин М.Е. Управление финансовой деятельностью банка с помощью моделей анализа / Щетинин М.Е // Экономика. Налоги. Право. №2, 2010- 132-136 с.
195. Жердецька Л. В. Механізм трансфертного ціноутворення в банку: дис. . канд. екон. наук: 08.00.08 / Жердецька Лілія Вікторівна. - О., 2009. – 202с.
196. Усоскин В.М. Современный коммерческий банк. Управление и операции: учебник / В.М. Усоскин. - М.: АНТИДОР, 2006. – 268 с.
197. Конюховский П.В. Микроэкономическое моделирование банковской деятельности / П.В. Конюховский. – СПб: Питер, 2001. - 224 с.
198. Романенко В.Д. Моделювання та оптимальне управління залишками на поточних рахунках клієнтів банку / В.Д. Романенко, О.А. Реутов // Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем: Збірник наукових праць — К.: МННЦІТС НАН та МОН України, 2011. — Вип. 16. — С. 378-398.
199. Криклій А. С. Конкурентоспроможність і ефективність як критерії економічної спроможності банків на ринку фінансових послуг / А.С. Криклій, І.О. Лютий, О.М. Юрчук // Економіка та держава № 11, 2008. –16 -18 с.
200. Міщенко В.І. Банківський нагляд: підручник / В.І. Міщенко, С.В. Науменкова - К: Центр наукових досліджень НБУ, Університет банківської справи НБУ, 2011 – 498 с.

201. Козоріз М. А. Основні напрями підвищення рівня капіталізації і ліквідності банківських установ / М. А. Козоріз, І. М. Лис // Регіональна економіка № 2, 2009 -95-102 с.
202. Масленченков Ю.С. Экономика банка. Разработка по управлению финансовой деятельностью банка. / Ю.С. Масленченков , А.П Дубанков. – М.: Издательская группа «БЦД пресс», 2002 г. – 168с.
203. Островська Н.С. Контролінг ризиків у банку як метод формування банківського менеджменту / Островська Н.С // Науковий вісник [Буковинського державного фінансово-економічного університету]. Економічні науки- 2014.Вип.27. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvbdfa_2014_27_11.pdf
204. Стефаник І.Б. Поняття, сутність і причини виникнення контролінгу // Фінанси України. – 2005. – №2. – С.146-153.
205. Шульга Н.П. Інструменти та методи банківського контролінгу/ Шульга Н.П // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Економіка, Вип.60-61, 2002- 87-89 с.
206. Баландин Б. М. Информационно-аналитическое обеспечение управления активами и пассивами банка / Б. М. Баландин // Деньги и кредит, №10, 2002 - 40–42 с.
207. Шульга Н.П. Контролінг як сервісна підтримка управління банком / Шульга Н.П. // Торгівля і ринок України: Збірник наукових праць з проблем торгівлі і громадського харчування Донецького державного університету економіки і торгівлі, Випуск 19. – Т.2 – Донецьк: ДонДУЕТ, 2005- 134-141 с.
208. Попов В. А. Моделирование бизнес-процесса управления финансовыми ресурсами банковского учреждения //Радіоелектронні і комп'ютерні системи. – 2014. – №. 4. – С. 163–169.
209. Рубцова О. О., Рудянова Т. Н. Управление ресурсами банковского учреждения путем оптимизации структуры баланса // Бизнес информ. – 2014. – №. 5.

210. Федосова Г. Бюджетирование как процесс планирования движения ресурсов / Г. Федосова // Финансовая консультация. – 2010. – № 5. – С. 20-31
211. Смачило В. В. Особливості бюджетування на основі виділення центрів обліку та відповідальності / В. В. Смачило // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 4 (34). – С. 148-154.
212. Давидович, І. Є. Контролінг: Навчальний посібник / І. Є. Давидович. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 552 с.
213. Догадайло Я. В. Контролінг: Навчальний посібник / Я. В. Догадайло. – Х. : НАДУ, 2011 – 57 с.
214. Шульга Н.П. Управління стратегічним портфелем банку та роль контролінгу в його сервісній підтримці / Шульга Н.П. // Світ фінансів. № 2(3), 2005 – 80-88с.
215. Жердецька Л.В. Теоретико-методичні засади організації процесів фінансового управління в банку / Л. В. Жердецька // Науковий вісник. Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка, політологія історія, № 27 (206), 2013 - 59-70 с.
216. Шульга Н.П. Інструменти та методи банківського контролінгу/ Шульга Н.П // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Економіка, Вип.60-61, 2002- с. 87-89.
217. Косован К.С. Трансфертное ценообразование в коммерческом банке / К.С. Косован // Деньги и кредит. – 1999. - №11. – С.28-34.
218. Селезнёва В.Ю. Механизм трансфертного ценообразования в многофилиальном коммерческом банке / В.Ю. Селезнева // Экономический журнал высшей школы экономики. – 2002. - №1. – С. 68-84.
219. Лігоненко Л.О., Ситник Г.В. Управління грошовими потоками / Л.О. Лігоненко, Г.В. Ситник. – К.: КНТЕУ, 2005. - 255с.

220. Вожжов А. П. Про моделювання процесів трансформації ресурсів комерційного банку //Наук. вісн. Волин. держ. ун-ту ім. Л. Українки. Сер. Економ. науки.–Луцьк. – 2001. – №. 4. – С. 148-151.
221. Литвинюк О.В. Оптимізація процесів управління активами та пасивами банківських установ в сучасних умовах фінансової нестабільності / Литвинюк О.В // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [«Економіка та менеджмент: стратегічні імперативи, аналіз тенденцій та перспектив розвитку»]. Херсон, 2014
222. Литвинюк О.В. Концептуальні засади формування фінансової моделі банку – як основної складової процесу управління активами та пасивами банку / Литвинюк О.В., Жердецька Л.В // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки», Випуск 9, 2014 -174-179 с.
223. Литвинюк О.В. Обґрунтування концептуальних підходів до оцінки основних чинників, що впливають на результат управління активами та пасивами банків / Литвинюк О.В // Міжнародний науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки» - №2(27), 2015.-311-317 с.
224. Литвинюк О.В. Основні аспекти управління активами та пасивами банків України в сучасних умовах фінансово-економічної нестабільності / Литвинюк О.В // Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених: [«Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації»], Тернопіль, 2015.